

Skötselplan för Skåhppejávratja naturreservat i Jokkmokks kommun

Innehåll

Allmänt	1
Markägare.....	2
Samiska intressen.....	2
Kulturmiljövärden.....	2
Prioriterade bevarandevärden.....	2
Bevarandemål och åtgärder	3
Naturmiljövärden.....	3
Spontant uppkomna bränder.....	5
Främmande arter.....	6
Friluftsliv och information.....	6
Vägar.....	7
Övriga anläggningar	8
Bilagor	8

Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2026-06-08 om bildande av Skåhppejávratja naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Reservatet berör även ett Natura 2000-område som heter JELKA-RIMAKÅBBÅ och har områdeskod SE-0820722. Det är därigenom en del av EU:s nätverk av skyddade områden. Skötseln ska även bidra till att uppnå eller bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd för ingående utpekade livsmiljötyper och arter inom ramen för Natura 2000.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 9361-2023.

Markägare

Naturreservatet berör endast en enskilt ägd fastighet (Randijaur 4:8).

Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägaren. Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

Samiska intressen

Naturreservatet är beläget inom Sirges samebys betesområde, och används som vinterland och vårvinterland.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsanordningar.

Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser.

Samråd ska hållas med Länsstyrelsens antikvarier vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningar eller kulturmiljövärden.

Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet, tillika dess prioriterade bevarandevärden, är områdets värdefulla naturskogar och våtmarker med dess stora biologiska mångfald. Områdets höga värden för friluftsliv liksom de livsmiljötyper och arter som är utpekade inom Natura 2000 är också skäl för bildande av reservatet.

Bevarandemål och åtgärder

Naturmiljövärden

Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. De delar av skogsmarken som är präglade av brand, eller som genom tidigare skogsskötsel saknar naturliga strukturer, kan brännas i lämpliga intervall i syfte att höja områdets naturvärden och återskapa naturliga strukturer och som ersättning för utebliven naturlig störning.

Foto 1: Naturreseptatet utgörs av en skog-myr-mosaik vars naturvärden är kopplade till naturskog och våtmarker. Fotograf: Frédéric Forsmark.

Skötselområde A

I naturreseptatets östra del går skarpa och torra åsar genom myrmosaiken. Skogen på åsarna är till stor del avverkad, marken är markberedd och planterad med tall som är 20–30 år. I vissa delar finns ett stort lövinslag.

Foto 2: Bestånd i öster som på sikt skulle kunna gynnas av naturvårdsbränning.
Fotograf: Frédéric Forsmark.

I naturreservatets nordvästra del finns ett 140-årigt tallbestånd där lingon dominerar fältskiktet (Foto 3). Beståndet är likåldrigt och enskiktat. Det finns spridda torrakor men i övrigt mycket sparsamt med död ved.

Foto 3. Tallbestånd i nordväst som skulle kunna gynnas av naturvårdsbränning.
Fotograf: Frédéric Forsmark, 2011.

Inom dessa bestånd skulle naturvårdsbränning på sikt kunna höja naturvärdena (skötselområde A, Bilaga C). För att slutligt avgöra vilka delar som är lämpliga att bränna ur både naturvårdssynpunkt och är praktiskt genomförbart bör förutsättningarna för naturvårdsbränning utredas, och genomföras i lämpliga delar av skötselområde A.

Våtmarker, sjöar och vattendrag.

Våtmarksinventeringen bedömer att våtmarkerna inom reservatet har hög grad av naturlighet. Länsstyrelsen har däremot inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets sjöar eller vattendrag. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa naturtyper.

Bevarandemål

- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till återställningsåtgärder i vattenmiljöer och naturvårdsbränning i vissa delar.
- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Där förutsättningar finns ska skogen ha en stor andel lövträd.
- Förutsättningarna för de enligt art- och habitatdirektivet utpekade arterna och livsmiljötyperna ska bibehållas eller om möjligt förbättras.

Skötselåtgärder

- Utred förutsättningarna för, och genomför naturvårdsbränning i lämpliga delar av skötselområde A.
- I övrigt inga aktiva skötselåtgärder.

Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Även ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder släckas för att inte förlora höga naturvärden.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag

och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (till exempel contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Främmande arter som till exempel contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

Friluftsliv och information

Skåhpejåvråttja nyttjas enligt vad länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för friluftsliv. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Så vitt länsstyrelsen vet finns inga markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv i området. Bedömningen är att det i dagsläget inte heller behövs några, men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Det går ingen väg fram till naturreservatet.

Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida. Informationens ska även finnas tillgänglig som öppen data för att kunna användas till exempel i kartappar.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida samt tillgängliggörs som öppen data i samband med bildandet av reservatet.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

Vägar

Det går ingen väg fram till naturreservatet. Närmaste väg slutar drygt 550 meter väster om reservatsgränsen.

Vägen är en gemensamhetsanläggning, Nautijaur ga:2, som förvaltas av Nautijaurs skogsvägars samfällighetsförening. Andelstalet som belöper på den del av fastigheten Randijaur 4:8 som berörs av bildande av naturreservatet ska fördelas mellan fastigheten och länsstyrelsen, som förvaltare av det blivande naturreservatet. När naturreservatet Skåhppejåvratja har bildats ska länsstyrelsen söka träffa överenskommelse om inträde i berörd gemensamhetsanläggning.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

Övriga anläggningar

Fastighetsägarna en jaktkoja för privat bruk, se Bilaga C.

Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av anläggningen utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom ägarens försorg.

Det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som länsstyrelsen inte känner till.

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skoglig naturvärdesklassning och naturvärdesklassning av våtmarker
- C. Skötselområden och byggnader

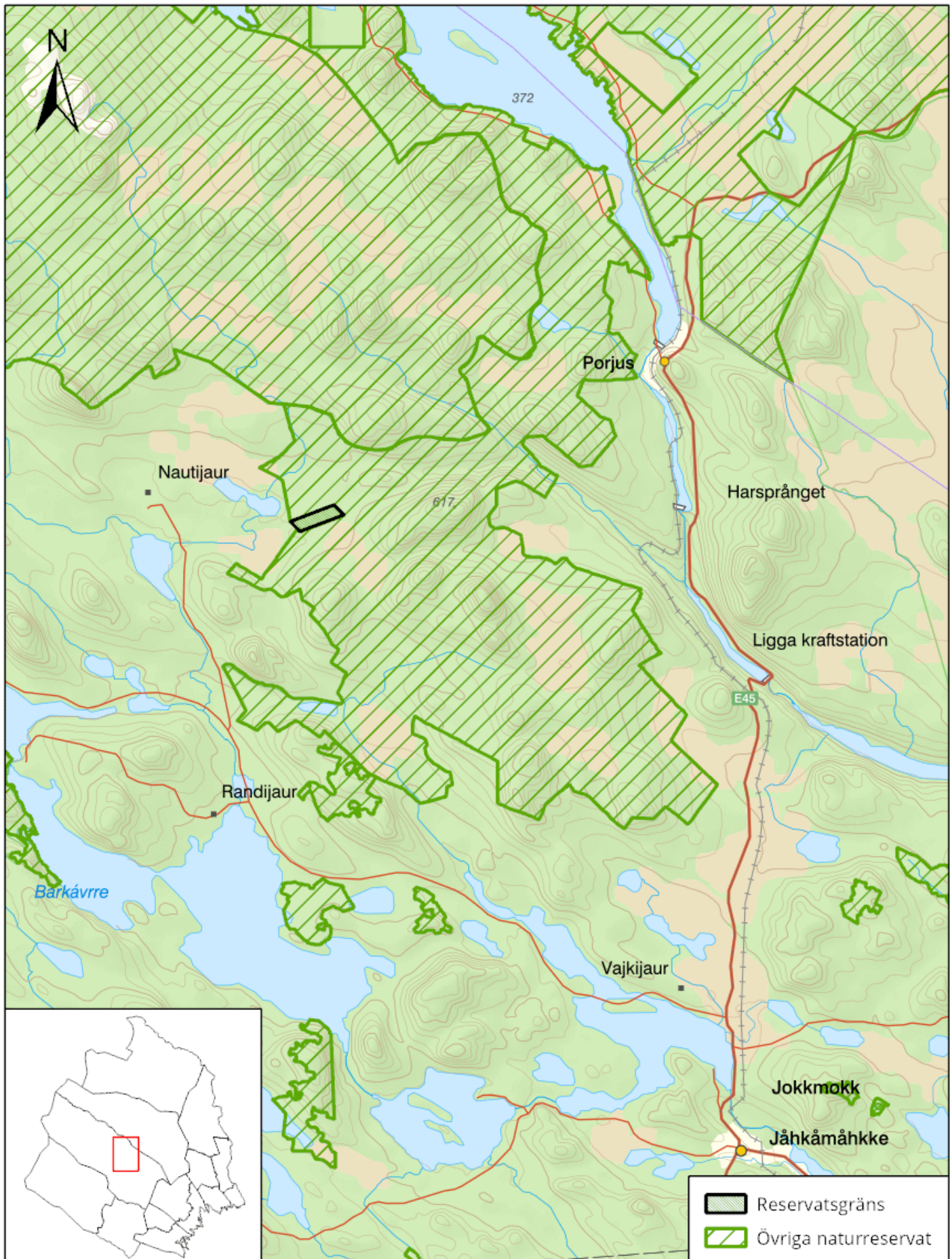
Skåhppejávrrátja naturreservat

Jokkmokks kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:250 000

0 5 10 20 km

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 9361-2023

NVR ID 2200132

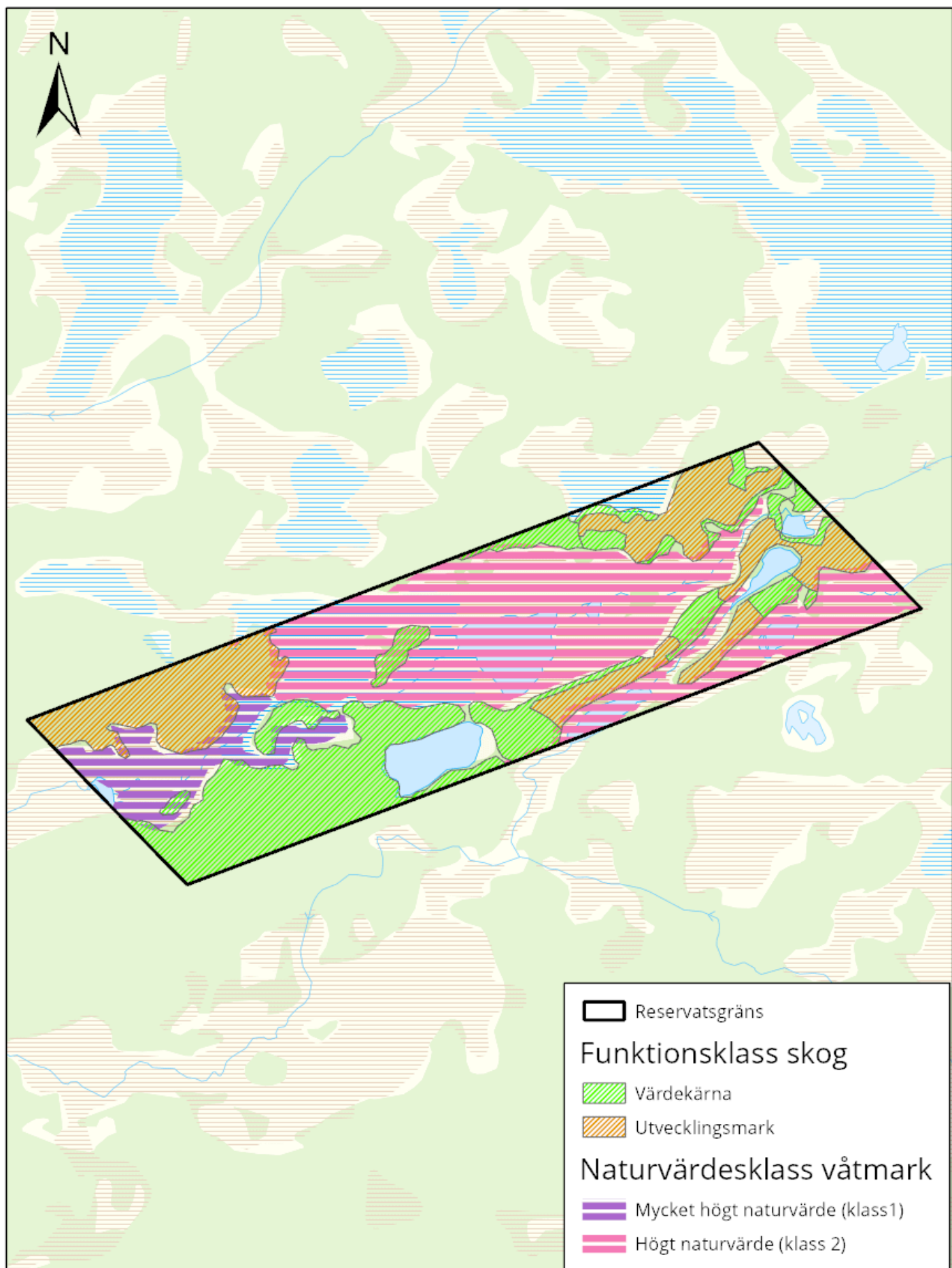
Bilaga B

Skåhppejávratja naturreservat

Skogliga funktionsklasser och naturvärdesklassning våtmarker

Skala: 1:15 000

0 0,5 1 km

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diarienumr 9361-2023

NVR ID 2200132

Bilaga C

Skåhppejávratja naturreservat

Skötselområden och byggnader

Skala: 1:15 000

0 0,5 1 km

